

Skanderborg Kommune
Skanderborg Fælle
8660 Skanderborg

Regulering af Sommerbækken ved Århusvej 83 i Hørning

Der meddeles hermed tilladelse efter vandløbsloven til regulering af en åben vandløbsstrækning på ca. 400 meter i Sommerbækken mellem Stilling og Hørning. Vandføringskapaciteten i vandløbet vil blive øget, og de fysiske forhold forbedret ved delvis genslyngning og udlægning af sten og grus.

Der meddeles desuden afgørelse om:

- At reguleringen ikke er VVM pligtig, med krav om miljøvurdering og redegørelse
- Dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til regulering af vandløbet, og ændringer i et §3 engområde
- Landzonetilladelse efter planloven til forlægning af vandløbet på en del af strækningen

Reguleringen udføres af Skanderborg Kommune.

Reguleringen berører matriklerne nr. 8i Stilling Skanderborg Jorder og 8ay Stilling Skanderborg Jorder.

Projektområdet er vist på Figur 1.

Til afgørelsen er der knyttet en række vilkår jf. afsnit herom.

Dato

31. marts 2023

Sagsnr.: 06.02.03-P19-8-22

Din reference

Kaare Jensen

Tlf.: 87947747

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Indholdsfortegnelse

1	Afgørelse.....	4
2	Vilkår.....	4
3	Begrundelse for afgørelsen	4
4	Formålet med reguleringen.....	5
5	Redegørelse for projektet	5
5.1	Forberedende arbejder	5
5.1.1	Rydning og træfældning	5
5.1.2	Gennembrydning af armering rundt om havedam	5
5.2	Vandløbsregulering	5
5.2.1	Nyt vandløb st. 0 m – 130 m.....	7
5.2.2	Nyt vandløb st. 130 m - 310 m	7
5.2.3	Vandløb st. 310 – 330 m.....	7
5.2.4	Nyt vandløb st. 330 m - 413 m	7
5.2.5	Udlæg af sten og grus.....	8
5.2.6	Genindbygning af jord.....	8
5.3	Dræn og tilløb.....	9
5.4	Indbygning af stød og rødder	9
5.5	Genplantning af frugttræer	9
5.6	Sandfang.....	9
6	Eksisterende forhold	9
6.1	Vandløbsforhold	9
6.2	Vandopland og hydrauliske forhold	13
6.3	Sommerbækkens målsætning og tilstand	15
6.4	Naturbeskyttelse	17
7	Vores vurdering af projektet	17
7.1	Vandløbsforhold	17
7.2	Naturforhold.....	18
7.3	Hydrauliske forhold	18
7.4	Samlet vurdering	19
7.5	VVM-screening	19
8	Ejendomsforhold	20
9	Økonomi og tidsplan	20
10	Forhold til anden lovgivning.....	20
10.1	Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder).....	20

10.2	Bilag IV-arter og beskyttede arter	20
10.3	Museumsloven	21
11	Høring	21
12	Annoncering af afgørelsen	21
13	Klage mulighed og vejledning.....	21
14	Lovgrundlag	22
15	Bilag	23
16	Kopi til.....	23
17	Referencer	23

1 Afgørelse

Der meddeles tilladelse efter Vandløbslovens §17 til reguleringen.

Der træffes afgørelse efter § 21 i VVM- bekendtgørelsen om at projektet ikke er VVM pligtig, med tilhørende krav om miljøvurdering og redegørelse.

Der meddeles dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 til ændringerne i vandløbet og i §3 engområdet (ca. 130 meter).

Endelig meddeles der landzonetilladelse efter planlovens §35 til vandløbets ændrede tracé på en del af strækningen

Tilladelsen er meddelt på baggrund af en projektbeskrivelse udarbejdet af Niras a/s, samt oplysninger fra besigtigelser, med de vilkår der fremgår af det efterfølgende afsnit.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år, hvorefter den bortfalder uden yderligere varsel.

2 Vilkår

Der gælder følgende vilkår for godkendelsen:

- Vandløbets hydrauliske kapacitet forøges som beskrevet i redegørelsen i afsnit 6
- Fremtidig vedligeholdelse af vandløbet påhviler, som i dag, de lodsejere der ejer de matrikler hvor vandløbet løber igennem, med mindre andet deklarerer på matriklerne.
- Eventuelle drænledninger der er tilsluttet det eksisterende vandløb føres ud i det omlagte vandløb
- Vandløbet udformes på de forskellige delstrækninger som beskrevet i redegørelsen på side 7
- Der udlægges større og mindre sten i et naturligt omfang, som beskrevet i redegørelsen s. 8
- Der udlægges mellem 6 og 8 stryg af gydegrus af ca. 10 meters længde. Den endelige placering af gydegrus/stryg bestemmes i forbindelse med anlægsarbejdet. Strygene opbygges af sten i størrelsen 16 mm – 32 mm (85 %) og 32 – 64 mm (15%). Gruset udlægges i 0,2 meters tykkelse og i fuld bundbredde og trækkes lidt op af siderne i profilet, således at vandet ikke kan løbe rundt om stryget. Stryget udlægges så det har en bundhældning på ca. 5 promille
- Opgravet jord må ikke udlægges på §3 arealer
- Skanderborg Kommune kan, hvis det skønnes formålstjenligt, lade udføre mindre tekniske ændringer under arbejdets udførelse
- Udvaskning af sand skal begrænses mest muligt under gravearbejdet
- Der må etableres en overkørsel eller spang som erstatning for den eksisterende
- Det eksisterende kommunale sandfang nedstrøms Århusvej tømmes løbende under gravearbejdet
- Der må ikke udlægges jord på arealer omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven
- De midlertidige arbejdsarealer retableres efter anlægsarbejdet er afsluttet
- Der skal anvendes køreplader når der skal graves i engområdet

3 Begrundelse for afgørelsen

I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på følgende:

- projektet giver væsentligt større hydraulisk kapacitet på strækningen, og det vurderes at der herefter ikke vil være risiko for oversvømmelser på projektstrækningen, der kan resultere i skader eller gener på bygninger,
- projektet vil forbedre de fysiske forhold i vandløbet og dermed give bedre betingelser for vandløbsfaunaen

- vandløbet vurderes at få tilstrækkelig vandføringsevne på projektstrækningen til de vandmængder, der kan komme i vandløbet,
- projektet vurderes ikke at påvirke §3 arealets tilstand væsentligt.
- projektet vil ikke hindre målopfyldelse i forhold til vandområdeplanerne i nedstrøms liggende målsatte vandområder,
- der vil ikke være nogen negativ påvirkning af udpegningsgrundlag eller bevaringsstatus for nedstrøms liggende Natura 2000 områder, eller af bilag IV arter.

Der henvises derudover til vurderingerne af projektet i afsnit 8: Vores vurdering af projektet.

4 Formålet med reguleringen

Lodsejer på adressen Aarhusvej 83, Skanderborg har i en årrække være generet af flere oversvømmelser fra vandet i Sommerbækken, hvilket har resulteret i oversvømmelse af kælder og arealer i umiddelbar nærhed af bygningerne. En tidligere omlægning af vandløbet har ikke kunnet afhjælpe risikoen for oversvømmelser.

Problemet søges afhjulpet i et samarbejde mellem lodsejer og Skanderborg Kommune ved at regulere vandløbet og sikre den rette kapacitet i profilet. Der vil samtidig blive skabt væsentlig bedre fysiske forhold for vandløbsinsekter og fisk, ved at slynge vandløbet og udlægge sten og grus i vandløbets bund.

5 Redegørelse for projektet

5.1 Forberedende arbejder

5.1.1 Rydning og træfældning

Træer og buske mellem st. 0 og 130 m (se figur 1) skal fældes i det omfang de vurderes at stå i vejen for udformningen af vandløbstraceet. Så vidt muligt skal buske og træer dog blive stående.

Omkring st. 295 findes en række træer på venstre side af det nye trace. To af disse træer fældes i forbindelse med udformning af det nye trace.

Visse træer, frugttræer og buske mellem st. 310 og 413 m skal graves op + genplantes i det omfang de vurderes at stå i vejen for udformningen af det nye trace. Se i øvrigt afsnit 5.5. Så vidt muligt skal buske og træer blive stående.

Af de træer og buske inkl. stød og rødder der opgraves, skal de anvendelige dele udlægges i langs brinken af det nye trace st. 0 m – 130 m. Se afsnit 5.4.

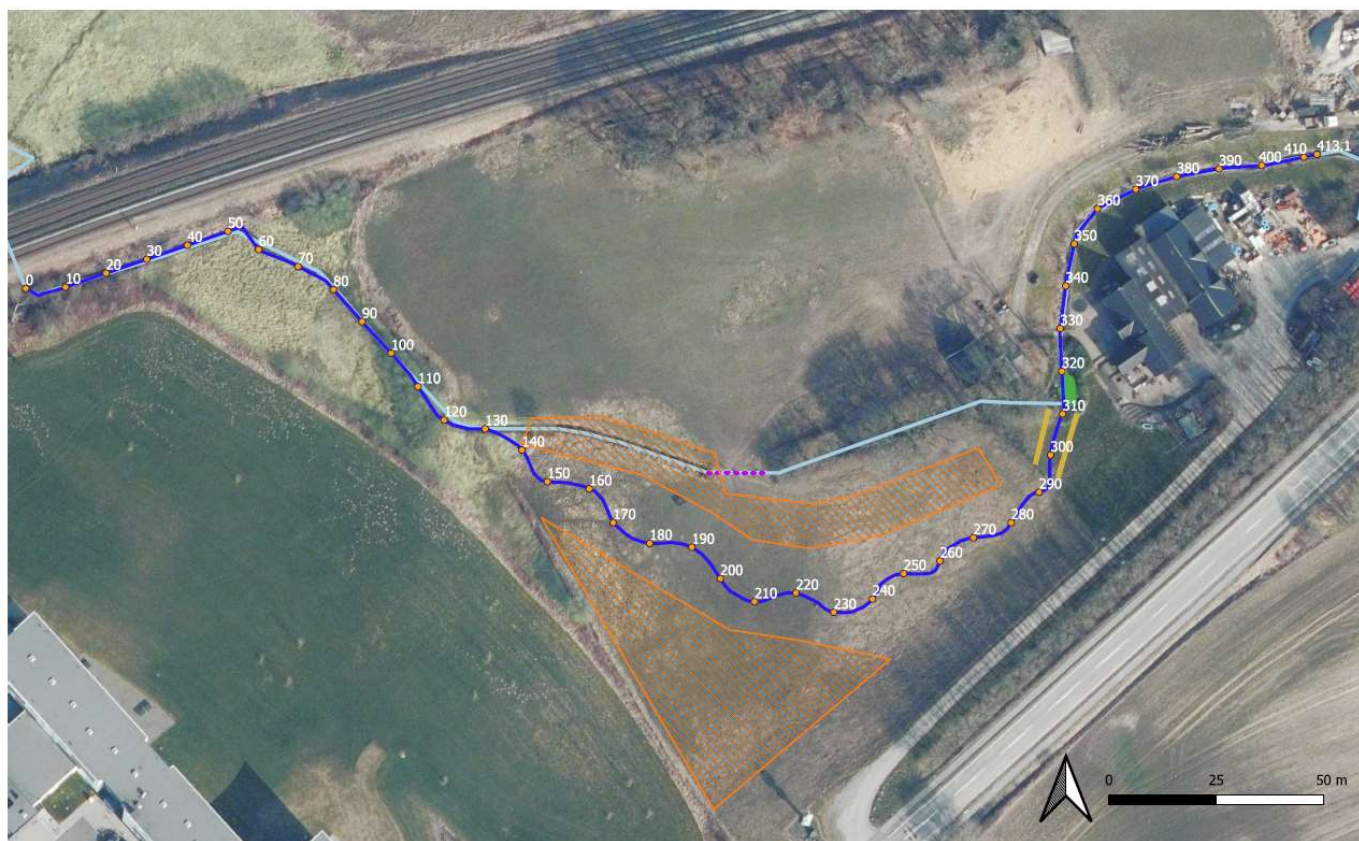
Natursten langs vandløbets brinker st. 320 – 413 fjernes og anvendes senere i projektet i forbindelse med udlægning af sten og grus afsnit 5.2.5.

5.1.2 Gennembrydning af armering rundt om havedam

Fra st. 310 til 320 findes en eksisterende havedam. Havedammen er armeret med en 30-40 cm høj metalring. Metalringen skal skæres op inden gravearbejdet påbegyndes, svarende til bredden på det nye vandløbs dimensioner.

5.2 Vandløbsregulering

Nedenstående beskrivelse henviser til Figur 1, hvor det nye vandløbstrace samt øvrige projekttiltag er vist med angivelse af stationering. Figuren er desuden vedlagt som bilag. Vandløbsstrækningen er stationeret fortløbende i meter indenfor strækningen som reguleres svarende til i alt 413 m, st. 0 m – st. 413 m, hvoraf st. 0 er ved udløb af jernbaneunderføringen.

Eksisterende vandløb	Nyt vandløb	Beskyttede naturtyper
■ Havedam	— Brinkforhøjning	■ Eng
◆ Hestepassage	— Nyt vandløbstrace	■ Hede
— Eksisterende trace	● Stationering af nyt vandløb	■ Mose
	■ Indbygning af jord	■ Overdrev
		■ Strandeng
		■ Sø

Sag: Regulering af Sommerbækken   Sag nr: 10435340
 Erna: Kommune/region:
 Nr.: 1.1
 Dato: 2022-11-24
NIRAS
 Niras A/S   Telefon: +45 2420
 Stationsvej 19   Telefax: +45 2420
 3450 Allersø   E-mail: Niras@niras.dk

Figur 1: Eksisterende og fremtidigt forløb (blå linje) fra jernbanen til underføringen under Århusvej med stationering indenfor projektområdet.

Projektets dimensioner er vist i Tabel 1 herunder

Stationering jf. opmåling i 2016	Bundkote strømmende i m (DVR90)*	Fald (promille)	Bundbredde strømmende (m)	Anlæg fra kant af strømmende	Note
0	56,70	x	x	x	Udløb af jernbaneunderføring.
		2,52		1:1 - 1:5	
130			1 – 1,3	x	
				1:2	
310	55,92	x	x	x	Indløb havedam
		17,00	3		
320	55,75	x	x		Udløb havedam
		20,97			
330			1,2-1,3	x	Gangbro/Spang
				1:2	
413	53,80	x	x	x	Slut projektstrækning

Tabel 1: Dimensionerer og fald på det omlagte vandløb

Kortet herunder viser den fremtidige stationering igennem projektområdet. §3 området slutter ca. i station 130.

5.2.1 Nyt vandløb st. 0 m – 130 m

Bundkoten i st. 0 påbegyndes ca. 30 cm lavere set i forhold til eksisterende forhold, da der ligger sandaflejringer i og nedenfor røret. Der sikres dermed en bedre kapacitet i rørunderføringen under jernbanen, efterhånden som røret tømmes for sediment.

Strækningen får et gennemsnitligt fald på ca. 2,5 promille. Det eksisterende vandløbstrace udgraves og formes efter de fastsatte dimensioner i Tabel 1 med en strømrendebredde varierende mellem 1 – 1,3 meter og anlæg lokalt varierende mellem 1:1 og 1:5, således at vandløbet fremstår naturligt og ikke har en ensformig skikkelse. Et varierende anlæg er muligt på strækningen, da denne del af vandløbet ligger terrænnært. Bundkoten sænkes gradvist igennem §3 området, og er i station 130 sænket med ca. 30 cm i forhold til rørunderføringens bundkote.

Strømrenden får ca. 20 cm lodrette brinker, hvorefter anlægget formes opefter. Anlæg opefter fra strømrenden udformes ud fra princippet om et stejlt anlæg i ydersiden af sving, og fladt anlæg i indersiden af sving. På lige strækninger graves anlæg 1:2. Eksisterende slyng på vandløbet bevares i deres nuværende form.

Der udlægges grus og sten i bunden på dele af strækningen. Se afsnit 5.2.5. Eventuelle opgravede stød og stammer forankres i vandløbsbrinken. Se afsnit 5.1.1 og 5.4. Udgravningen af denne del af vandløbet foregår inde i et område omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, hvorved der ikke må ske en tilstandsændring. Der bør derfor anvendes køreplader langs denne del af vandløbet og/eller arbejdet udføres med skånsomme maskiner på brede larvefodder.

5.2.2 Nyt vandløb st. 130 m - 310 m

Der anlægges indenfor strækningen et nyt og slynget forløb hen over engen syd for det eksisterende forløb af bækken. Vandløbstraceet udgraves og formes efter de i Tabel 1 fastsatte dimensioner med en strømrendebredde varierende mellem 1 – 1,3 meter og anlæg 1:2. Anlægget bliver på denne del af strækningen mere ensformigt, da vandløbet kommer til at ligge dybere under terræn og et fladere og varierende anlæg vil fylde uforholdsmæssigt meget i det omkringliggende terræn. Strækningen får et gennemsnitligt fald på ca. 2,5 promille. Der udlægges grus og sten i bunden på dele af strækningen. Se 5.2.5.

5.2.3 Vandløb st. 310 – 330 m

Vandløbet inkl. havedam bevares som det er på denne strækning. Bundbredden er gennem havedammen ca. 3-4 meter. Bundbredden fra havedammen og frem til broen/spanget bliver omkring 1,5 meter efter stenene fjernes. Strækningen har et gennemsnitligt fald på 17 promille.

5.2.4 Nyt vandløb st. 330 m - 413 m

Det eksisterende vandløbstrace udgraves og formes efter de fastsatte dimensioner i Tabel 1 med en strømrendebredde på ca. 1,3 meter og anlæg 1:2. Strømrenden har ca. 10-20 cm lodrette brinker (hvor sten placeres til fodsikring), hvorefter anlægget formes opefter. Anlægget bliver på denne del af strækningen mindre snoet, da vandløbet ligger dybere under terræn og et fladere og varierende anlæg vil fylde uforholdsmæssigt meget i det omkringliggende terræn. Endvidere ønsker lodsejer at beholde den kørevej, som findes langs den nordlige del af vandløbsstrækningen. Bemærk at bundkoter ikke ændres og der er derfor udelukkende tale om at fjerne sten og gøre vandløbet bredere samt at rette anlæg på brinkerne. Strækningen har et gennemsnitligt fald på ca. 21 promille. Spang omkring st. 330 m bevares som det er.

5.2.5 Udlæg af sten og grus

5.2.5.1 Gydegrus st. 0 m – st. 310 m

Der udlægges mellem 6 og 8 stryg af gydegrus af ca. 10 meters længde. Den endelige placering af gydegrus/stryg bestemmes i forbindelse med anlægsarbejdet og efter anvisning fra kommunen. Strygene opbygges af sten i størrelsen 16 mm – 32 mm (85 %) og 32 – 64 mm (15 %). Afstanden mellem stryg skal som minimum være 20 meter. Gruset udlægges i mindst 0,2 meters tykkelse og i fuld bundbredde og trækkes lidt op af siderne i profilet, således at vandet ikke kan løbe rundt om stryget. Stryget udlægges så det har en bundhældning på ca. 5 promille.

Grundet det store fald på strækningen mellem st. 330 m – 413 udlægges ikke gydegrus på strækningen, da det forventes at dette eroderes væk i forbindelse med store afstrømninger i vandløbet.

5.2.5.2 Natursten/skjulesten st. 0 m – st. 310 m

Der udlægges natursten/skjulesten på hele strækningen.

- Udlægning af skjulesten Ø150-300 mm. Der udlægges 1 pr. 3 meter vandløb. Heraf en del af stenene som fjernes mellem st. 330 og 413 m.
- Udlægning af skjulesten Ø300-500 mm. Der udlægges 1 pr. 15 meter vandløb. Heraf en del af stenene som fjernes mellem st. 330 m og 413 m.

Stenene udlægges hhv. i overgangen mellem brink og bund, på gydestryg og ude i profilet på strækninger uden gydestryg. Stenene udlægges spredt på strækningen, således der er en naturlig variation i grupperinger og enkeltsten og en stor variation i afstanden mellem sten/stengrupperinger.

Sten >Ø200 skal udlægges enkeltvist og trykkes en tredjedel til halvt ned i vandløbsbunden med gravemaskinens skovl.

5.2.5.3 Natursten/skjulesten st. 330 m – st. 413 m

Der udlægges følgende natursten/skjulesten på strækningen:

- Udlægning af skjulesten Ø64 mm – Ø170 mm. Der udlægges 5 m³ pr. 100 meter vandløb.
- Udlægning af skjulesten Ø200-300 mm. Der udlægges 1 pr. 3 meter vandløb. Heraf en del af stenene som fjernes mellem st. 320 og 422.
- Udlægning af skjulesten Ø300-500 mm. der udlægges 1 pr. 15 meter vandløb. Heraf en del af stenene som fjernes mellem st. 320 og 422.

Sten Ø64 – 170 mm udlægges som bundsubstrat og udlægges således, at der formes en slyngende strømrende nede i profilet og vandløbet således får naturlig variation.

Sten fra Ø200 mm og opefter udlægges enkeltvis og i grupper spredt i hele vandløbet. Stenene skal ligeledes bidrage til at fastholde strømrende og udlægges således strategisk for at sikre en naturlig variation og slyngning i strømrenden.

5.2.6 Genindbygning af jord

Den opgravede jord genindbygges i tre områder:

1. En del af råjorden anvendes til brinkopbygning og nivellering til eksisterende terræn mellem st. 290 – 310 m. Der toppes af med et lag af den afrømmede muld.
2. En del af råjorden indbygges i det eksisterende vandløbstracé til og med indløb i den gamle rørunderføring/hestepassage. Der toppes af med et lag af den afrømmede muld.
3. Den resterende del af jorden udplaneres i områderne omkring det nygravede vandløbstrace mellem st. 140 og 290 m. Den resterende muldjord udplaneres ovenpå

råjorden. Den samlede terrænforhøjning må lokalt ikke overstige 0,5 meter og der udlægges ikke jord indenfor §3 området.

5.3 Dræn og tilløb

Som udgangspunkt føres dræne til udløb i vandløbet, således drænet kan afvande frit og uhindret til vandløbet.

5.4 Indbygning af stød og rødder

Eventuelle stød og stammer udlægges mellem st. 0 - st. 140 m. Stød og stammer lægges således, at de ikke hindrer vandets flow og forankres i brinken.

5.5 Genplantning af frugttræer

Udvalgte opgravede frugttræer som står tæt på vandløbet mellem st. 330 og 413 m genplantes lokalt langs vandløbet efter tilsynets anvisninger.

5.6 Sandfang

Nedstrøms underføringen under Aarhusvej findes i dag et permanent sandfang, som vedligeholdes af Skanderborg Kommune. Sandfanget forventes anvendt i forbindelse med projektets gennemførelse og der sikres den fornødne oprensning under og efter projektets gennemførelse.

6 Eksisterende forhold

6.1 Vandløbsforhold

Sommerbækken er et privat vandløb indenfor projektstrækningen, og der er derfor ikke tilknyttet et regulativ. Nedstrøms Aarhusvej overgår Sommerbækken til offentligt vandløb med tilhørende regulativ.

Vandløbet udspringer fra moseområderne umiddelbart syd for motorvejen, og Sommerbækken er det eneste afløb fra moserne. Fra mosen løber vandløbet over en strækning på ca. 1 km skiftevis i åbne og rørlagte strækninger ned mod jernbanen, som sammen med Aarhusvej indrammer Aarhusvej 83 og projektområdet.

Fra starten og undervejs er der koblet en række regnvandsudløb på Sommerbækken. Området umiddelbart opstrøms jernbanen er desuden under byggemodning, hvorfor der fremadrettet tilledes yderligere regnvand. Alt regnvandet forsinkes gennem regnvandsbassiner med vandbremse.

Projektområdet starter ved udløbet af jernbaneunderføringen svarende til st. 1.232 m fra vandløbets start. Jernbaneunderføringen er udført i et Ø75 cm betonrør. Røret er delvist fyldt med sediment og har ikke den optimale kapacitet og vandføringsevne. Herfra og ca. 180 meter frem løber vandløbet i et reguleret, udrettet trace gennem et engområde med stejlt skråningsanlæg på en strækning med lavt fald på gennemsnitligt 0,66 promille. Strækningen er generelt præget af blød og sandet bund.

I station 1.413 m (ca. 180 nedstrøms jernbanen) løber vandløbet i en mindre Ø55 cm rørunderføring. Underføringen anvendes i dag som hestepassage og kørselsvej med mindre maskiner på tværs af vandløbet. Betragtes længdeprofilet på Figur 2 mellem de to underføringer (jernbanen og frem til hestepassagen) bliver det tydeligt at hestepassagen er årsag til at røret under jernbanen er fyldt med sediment, da hestepassagen har en rørbundskote, som er højere end den eksisterende bundkote i røret ved jernbaneunderføringen (inklusive sediment). Dermed sænkes vandhastigheden betydeligt, og der opstår en stor sedimentering af partikler. Strækningen kan af funktion betragtes som et langt sandfang.

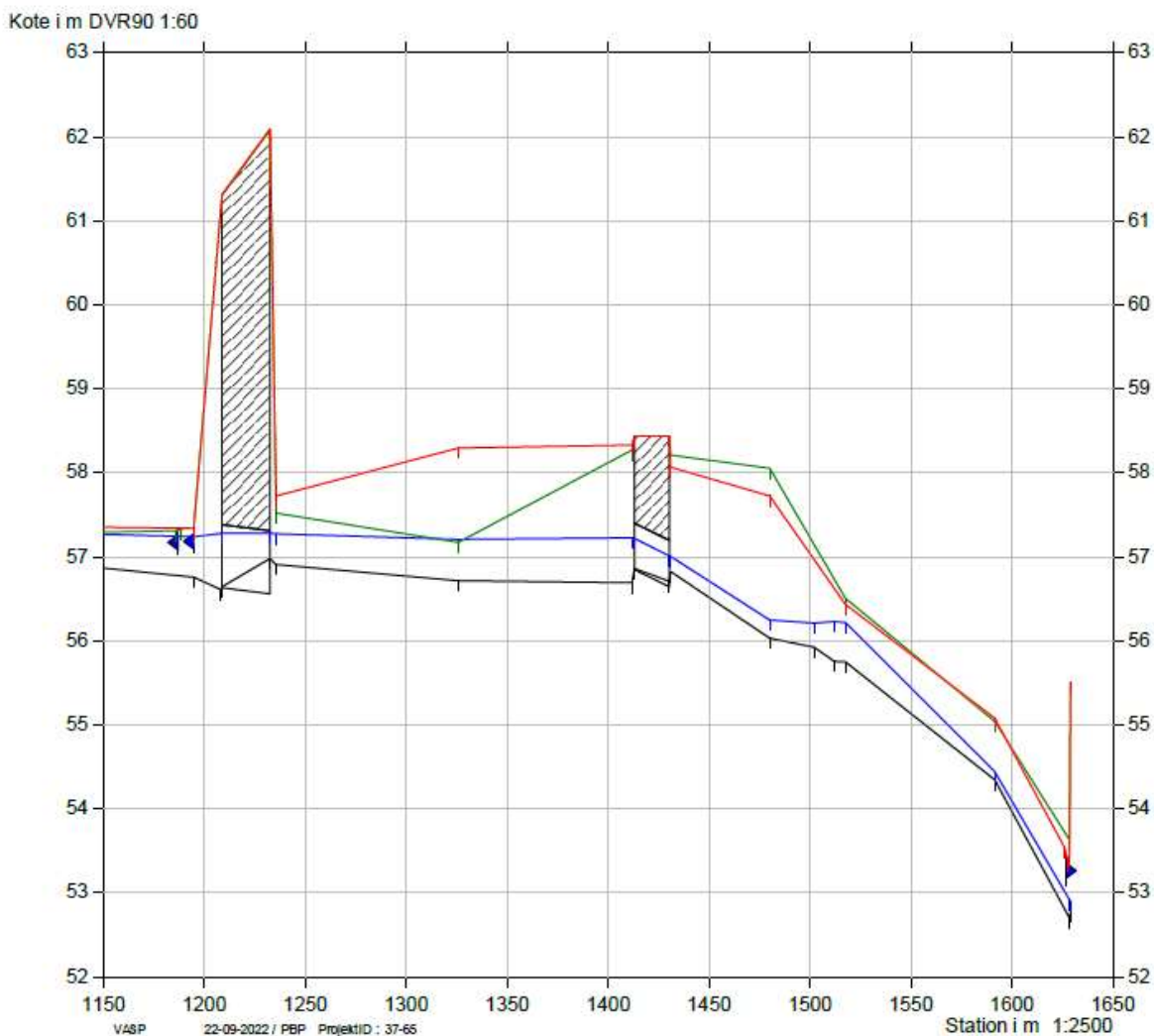
Opmålingen fra 2016 er bl.a. anvendt til beskrivelse af vandløbets dimensioner og beskrivelse af delstrækninger. Figur 2 viser et længdeprofil af strækningen af Sommerbækken indenfor projektområdet st. 1.232 m – 1.628 m.

Sommerbækken

Opmåling

Sommerbækken Øvre Løb - April 2016

- Terræn højre
- Terræn venstre
- Vandspejl
- Bund

Figur 2: Længdeprofil af Sommerbækken indenfor projektstrækningen st. 1.232 m – 1628 m lavet på baggrund af opmålingen i 2016. De skraverede bjælker viser jernbanen og markoverkørslen

Oversigtskort over det eksisterende vandløb med stationer målt fra vandløbets begyndelse fremgår af Figur 3. Dimensionsskema for eksisterende forhold fremgår af Tabel 2

Figur 3: Oversigtskort over det eksisterende vandløb indenfor projektområdet. Angivne stationsnumre er afstand fra vandløbets begyndelse ved E45. Orto: 2021/7/

Stationering jf. opmåling i 2016	Bundkote i m (DVR90)*	Fald (promille)	Bundbredde (cm)	Anlæg fra kant af strømrende	Note
1.232	56,98	x	x	x	Udløb af jernbaneunderføring
		0,66	100	1:1	
1.413	56,86	x	x	x	Indløb hestepassage
		8,82	Ø55 cm		
1.430	56,71	x	x	x	Udløb hestepassage
		11,29	80		
1.500	55,92	x	x		Indløb havedam
		17,00	300		
1.510	55,75	x	x	1:1	Udløb havedam
			100		
1.518			x		Gangbro/spang
		25,17	80		
1.628	52,78	x	x	x	Indløb Aarhusvej

Tabel 2: Dimensionsskema for det eksisterende vandløb.

Efter udløb af røret i markoverkørslen i st. 1.430 ændrer vandløbet karakter og faldet stiger markant frem til udløb af projektområdet i st. 1.628 m, hvor vandløbet løber i en Ø100/Ø75 cm underføring ved Aarhusvej. Vandløbet løber på denne strækning fortsat i et reguleret forløb og med stejle brinker, men med en overvejende stenet bund med sten anbragt unaturligt langs traceet og med tæt på lodrette brinker.

De første 70 m efter markoverkørslen løber i et trace beskyttet af træer og brinkerne er således bare og uden betydelig bevoksning. Fotos fra strækningen er vist herunder.

Figur 4: Fotos fra strækningen mellem markoverkørsel og havedammen

Der er midtvejs på delstrækningen en havedam, som ligger i forbindelse med vandløbet. Vandløbet ligger omkring dette punkt og umiddelbart nedstrøms herfor meget terrænnært og der er fra strækningen nedstrøms havedammen opstået overløb fra vandløbet ved høje vandføringer, hvilket har været årsag til oversvømmelser af dele af lodsejers bygninger.

Delstrækningen nedstrøms havedammen er beklædt med store sten og profilet er flere steder snævert. Denne strækning af vandløbet udgør en stor vandmodstand, hvilket hindrer et tilstrækkeligt flow ved store afstrømninger. Det er ved besigtigelse vurderet, at det nuværende vandløbstrace og kapaciteten heraf, ikke er af en sådan karakter, at det kan føre den nødvendige og aktuelle vandføring ved ekstreme vandføringer. Et foto af vandløbet nedstrøms havedammen er vist herunder.

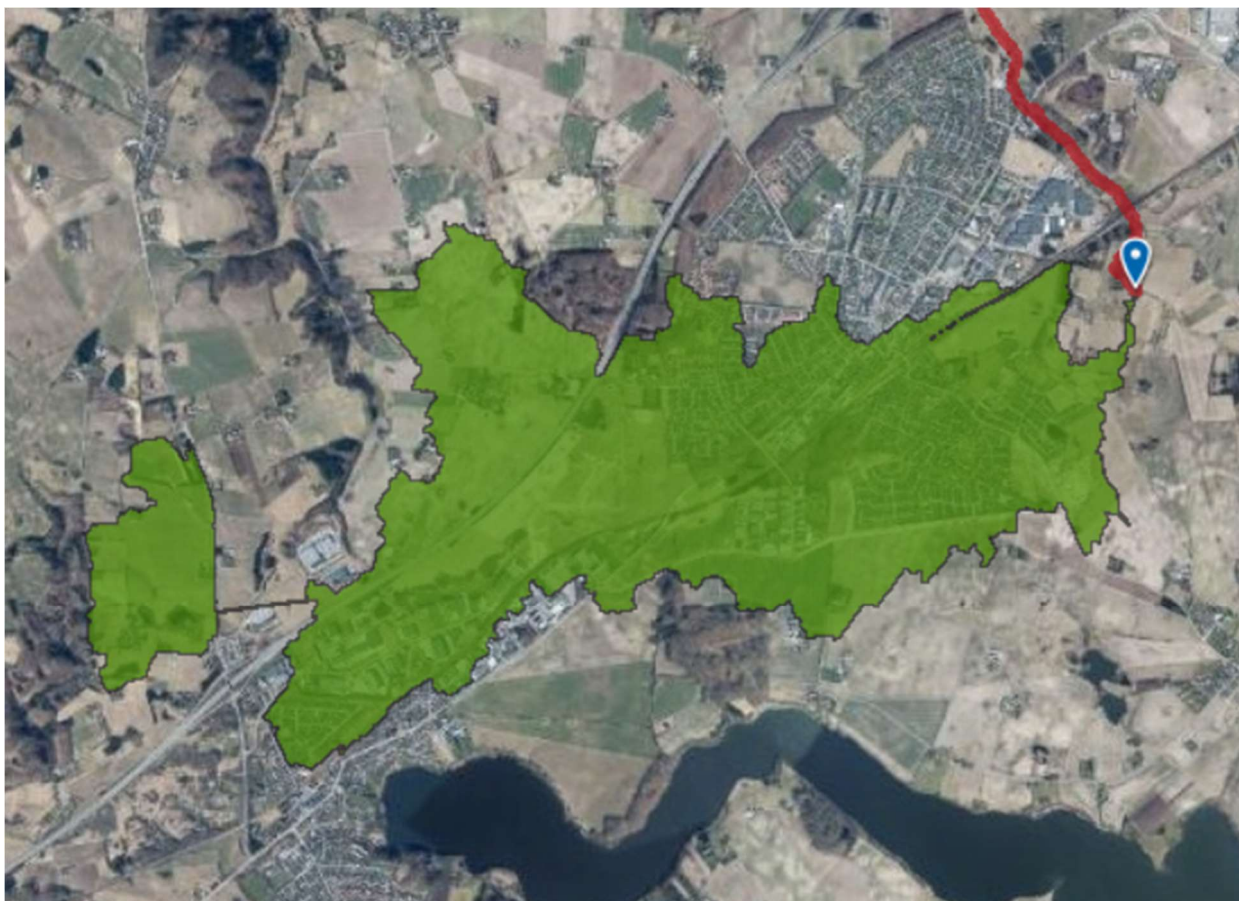
Figur 5: Vandløbet nedstrøms havedam midt på strækningen

6.2 Vandopland og hydrauliske forhold

Der er tilbage i 2017 lavet en kapacitetsanalyse for Sommerbækken, hvori der bl.a. er redegjort for det topografiske opland, afstrømning fra oplandet og scenariebestemte vandføringer. Heraf fremgår følgende beskrivelse:

”Det topografiske opland til Sommerbæk er 7,7 km², se Figur 6. Der foreligger ikke vandføringsmålinger for Sommerbæk. Med henblik på at vurdere størrelsen af karakteristiske vandføringer i Sommerbæk, er der derfor identificeret et vandløb, der ligner Sommerbæk og hvorfra der findes vandføringsmålinger. Det sammenlignelige vandløb er Odder Å, som opstrøms for målestation DDH 27.08 har et topografisk opland på 11,2 km². Jordbundsforhold og klima i dette opland er sammenlignelige med forholdene i oplandet for Sommerbæk, hvorfor karakteristiske vandføringer for Odder Å (Fillerup) vurderes at være sammenlignelige med Sommerbæk. Karakteristiske vandføringer for Odder Å, opstrøms for målestation DDH 27.08, er/3/:

- Middel 0,1 l/s/ha
- Med. max 0,64 l/s/ha (2 års hændelse)
- Abs. max 1,61 l/s/ha (ca. 10 års hændelse)”

Figur 6: Det topografiske opland til Sommerbækken

På baggrund af de refererede afstrømningsværdier for referenceoplandet er der i analysen udført følgende beregninger af afstrømninger for Sommerbækken på baggrund af den opstillede vandløbsmodel /8/.

- *Middel afstrømning: 0,14 l/s/ha*
- *Med. Max: Afstrømningsværdien er ikke indarbejdet i modellen, hvorfor afstrømningsværdien for referenceoplandet Odder å fastholdes svarende 0,64 l/s/ha.*
- *10 årshændelse: 1,58 l/s/ha*

Beregningerne i kapacitetsanalysen viser, at en vandføring på 1,6 l/s/ha, som svarer til en 10-årshændelse ikke fører til væsentlige oversvømmelser, i hele vandløbets udstrækning, på steder, hvor det kan medføre gener og skader på bygninger eller infrastruktur. Derfor er denne vandføring anvendt som tilladelig afstrømningsværdi i de nyere udledningstilladelser.

Oplandets størrelse er fra start til udløbet af projektområdet i SCALGO Live opgjort til 4 km² eller 400 ha. Oplandsstørrelsen er et udtryk for det umiddelbare topografiske opland og er derfor forbundet med en vis usikkerhed. Der kan bl.a. forekomme tilledninger af dræn, som overskrider oplandsgrænsen, samt hydrauliske forbindelser, som ikke umiddelbart fremgår af det topografiske opland.

På baggrund af oplandsstørrelsen og de bestemte afstrømningsværdier er det muligt at beregne den aktuelle vandføring i Sommerbækken indenfor projektområdet:

Opland [ha]	Middelfafstrømning [l/s/ha]	Med. Max. Afstrømning [l/s/ha]	10 årshændelse [l/s/ha]	Middelvandføring [l/s]	Med. Max. Vandføring [l/s]	10 årshændelse [l/s]
400	0,14	0,64	1,61	56	256	644

Tabel 3: Afstrømningsværdier og vandføringer for Sommerbækken indenfor projektområdet

Underføringen under jernbanen udgør en barriere for vandføringen i vandløbet og tillader således kun en vis mængde vand at passere. Via en statisk konservativ beregning er kapaciteten opgjort til 379 l/s med eksisterende forhold, og altså med den sedimentering der er i røret, samt en stuvningshøjde på 0,5 meter ved indløb i underføringen. Ved en nær ved fuld gennemløbskapacitet i røret og en stuvningshøjde på 0,5 meter ved indløb i underføringen, er kapaciteten beregnet til 759 l/s.

For at sikre mod fremtidige oversvømmelser af lodsejers bygninger og vandløbsnære arealer, udformes et vandløb, som kan indeholde en højere vandføring end kapaciteten af røret uden sediment, altså en vandføring på mere end 759 l/s. Ud fra beregningen beskrevet ovenfor kan vandløbet føre væsentlig mere end en 10 årshændelse.

Desuden er vandløbet længere opstrøms, ca. 160 meter fra jernbanen, rørført over en strækning på 380 m. Røret, som er et ø600 mm rør, ligger med et fald på ca. 1,3 ‰, og det kan derfor teoretisk føre ca. 220 l/s. Imellem dette rør og jernbanen er der et tilløb fra et mindre vandløb, samt regnvandsudløb fra to bassiner. Ud fra kendskabet til den beskedne vandføring i det mindre tilløb, samt udløbene fra de to bassiner, vurderes det at vandføringen aldrig vil komme op på de 756 l/s.

Der blev i februar 2018 opsat en vandføringslogger i Sommerbækken af Skanderborg Kommune, ca. 300 meter opstrøms udløbet i Århus Å. Loggeren har siden da registreret vandføringen i bækken. Den maksimalt registrerede vandføring er indtil nu på ca. 1000 l/s målt i februar 2020, hvor der faldt den højeste nedbørssum nogensinde for en februar måned. Vandføringen var på dette tidspunkt betydeligt højere end hvad der ellers er blevet målt i de år loggeren har været opstillet. Måleren er placeret ca. 3,5 km nedstrøms projektområdet, og derfor er vandføringen væsentligt mindre end ved loggeren. Det understøtter antagelsen om at vandføringen i projektområdet aldrig når op på 756 l/s.

Minimumsvandføringen vurderes at svare til den vandføring, der blev registreret i den langvarigt tørre sommer 2018. Her lå vandføringen meget stabilt omkring 5-7 l/s i en lang periode på ca. 1 måned i juni/juli.

6.3 Sommerbækkens målsætning og tilstand

Sommerbækken har en målsætning om ”God økologisk tilstand” i ”Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn”, fra ca. 170 m opstrøms jernbanen til udløbet i Århus Å /2/. Det har dermed en målsætning om minimum faunaklasse (DVFI) på 5, og en fiskebestand på minimum 80 ørredyngel pr. 100 m².

Længden på vandløbet er i alt ca. 5,7 km fra motorvejen (hvor den åbne del af vandløbet begynder) og videre ned gennem Hørning til udløbet i Århus Å. Vandløbet er på den øverste del skiftevis åben og rørlagt på strækningen fra motorvejen til jernbanen (en strækning på 1,2 km).

En analyse af smådyr- sammensætningen allerøverst i vandløbet (i 2011) lige øst for E45, viste en DVFI (Dansk Vandløbs Fauna Index) på kun 2, hvilke vil sige meget ringe biologisk kvalitet og ikke målopfyldelse /3/.

Skanderborg Kommune har i 2020 foretaget 2 vandløbsbedømmelser baseret på smådyrsfaunaen nederst i Sommerbækken, tæt på udløbet i Århus Å. De to bedømmelser viste en DVFI på henholdsvis 5 og 6. Det betyder, at der var en fin tilstand og målopfyldelse på dette kvalitetselement på de to stationer. En tidligere vandløbsbedømmelse, foretaget i 2016 (station 110367) ved Blegindvej 33, viste en DVFI på 4, som svarer til en noget forringet biologisk vandløbskvalitet, og der var dermed ikke målopfyldelse på denne station på dette tidspunkt.

Der blev ved elbefiskning i 2008 ikke fundet ørred i Sommerbækken på to befiskede stationer henholdsvis nedstrøms Århusvej og ved Blegindvej 33. Ved elbefiskning i 2020 og 2021, foretaget af Skanderborg Kommune, blev der på den nederste strækning før udløbet i Århus å fanget nogle få ørred, ved befiskninger på to 50 meter strækninger. Der er dermed ikke målopfyldelse for fisk i bækken.

Sommerbækken har vekslende fysiske forhold og er på nogle strækninger et reguleret vandløb, med begrænset fysisk variation. På lange strækninger er vandløbet reguleret og kanaliseret, og har ringe fald. Derfor er bunden blød og sandet uden ret meget fast bundsubstrat. På andre strækninger er der mere fald, højere strømhastighed og stembund. Især på de sidste 800 meter inden udløbet i Århus Å har bækken en jævn strøm over vekslende sten- og sandbund og gode fysiske forhold. Skanderborg Kommune har i november 2020 foretaget en restaurering af vandløbet på denne strækning, i form af genslyngning og udlægning af sten og gydegrus, med henblik på at forbedre forholdene for fisk og smådyr. Der er nu rigtig fine fysiske forhold på denne strækning, og en varieret smådyr fauna, der opfylder målsætningen.

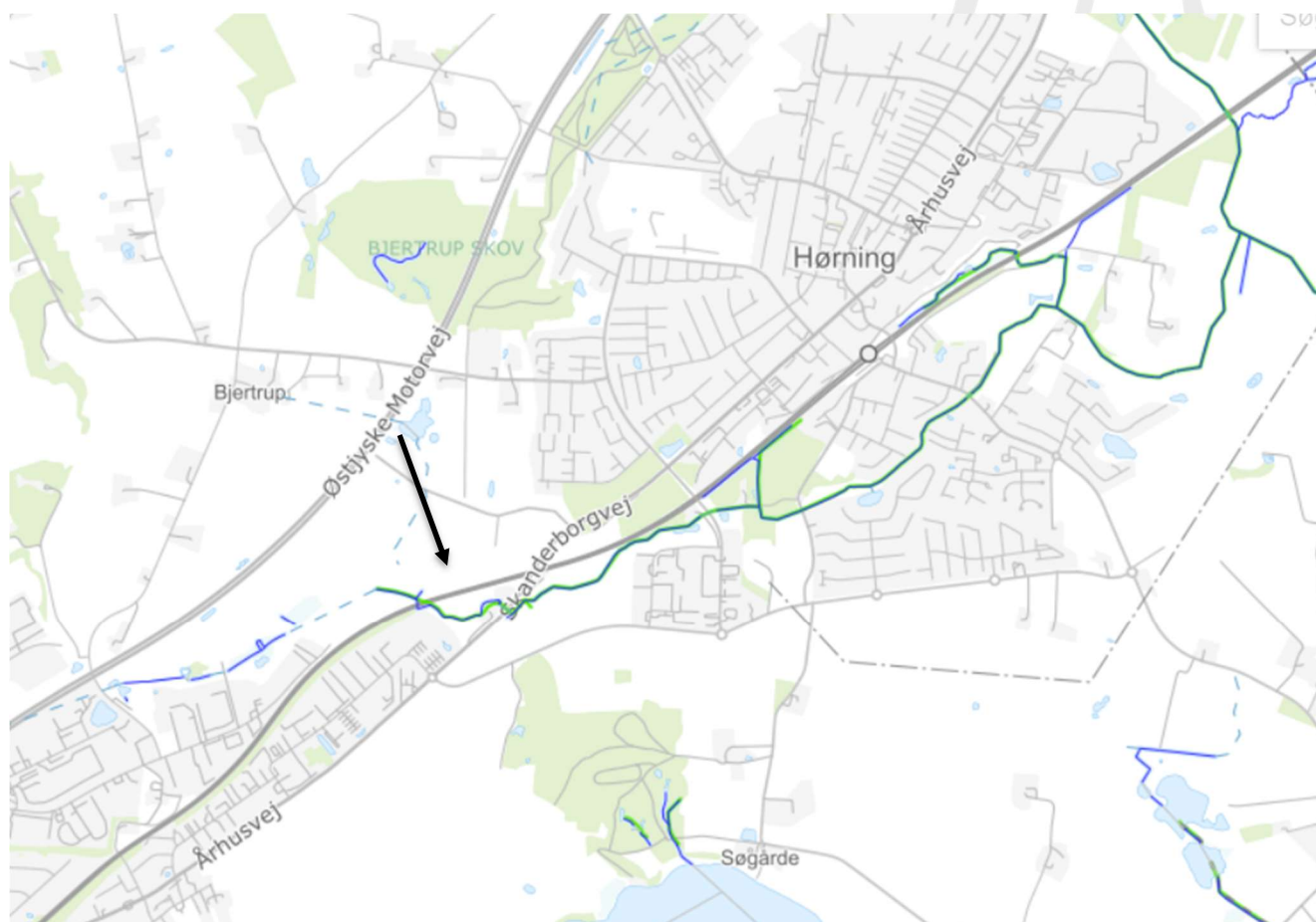

Fig. 7: Sommerbækken's forløb fra E45 til udløbet i Århus å. Den grønne linje viser hvor vandløb er målsat med "God økologisk tilstand". Projektområdet er vist med pilen.

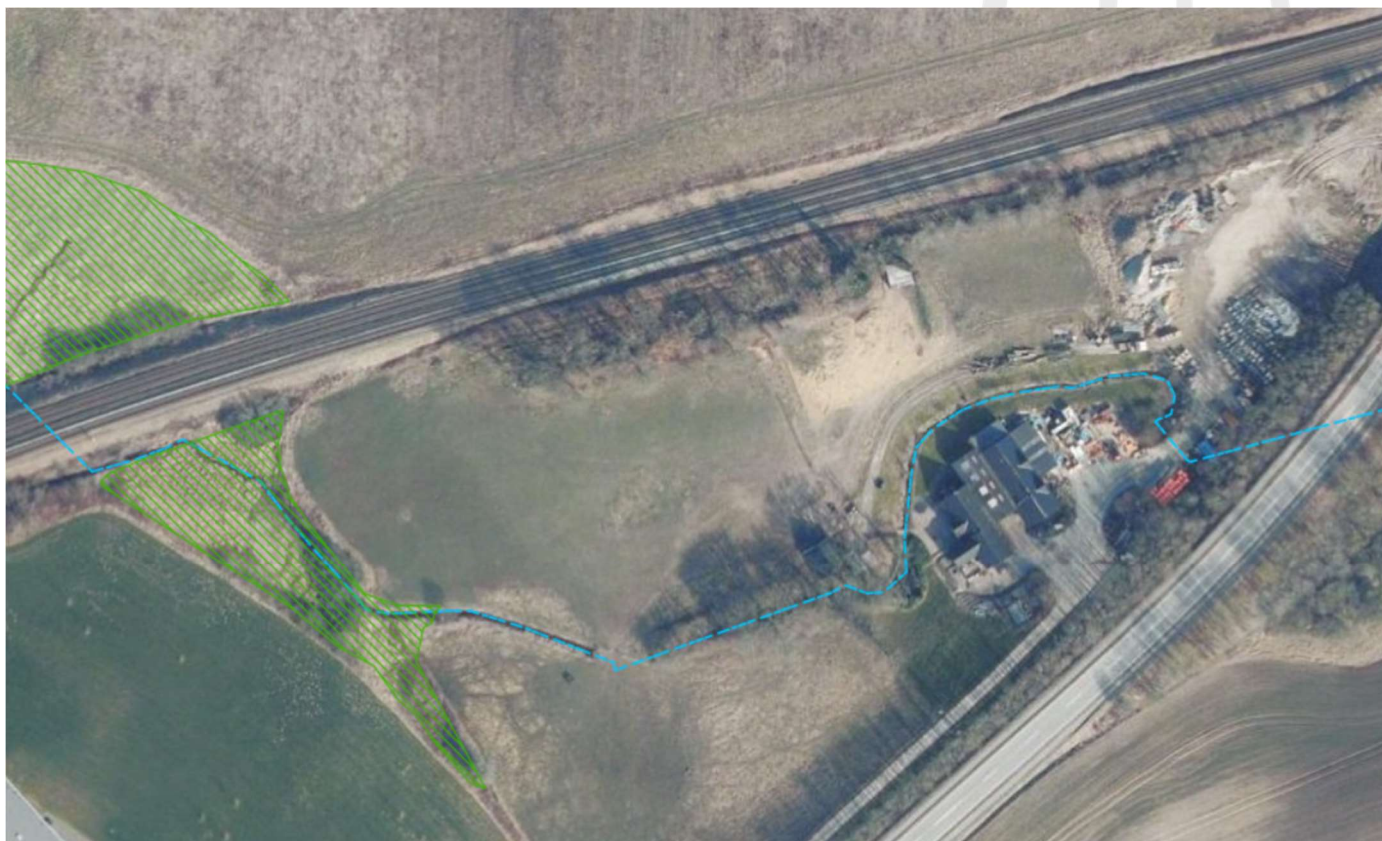

6.4 Naturbeskyttelse

Sommerbækken løber indenfor projektområdet gennem et engområde omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. §3 området fortsætter opstrøms jernbanen, hvor det ligeledes omslutter ca. 175 meter af Sommerbækkens forløb.

§3 engen indenfor projektområdet er besigtiget af Skanderborg Kommunes naturafdeling d. 19. september 2022 (<https://naturereport.miljoportal.dk/932618>). Engen er en artsfattig højstaudeeng, der primært domineres af lådden dueurt og kær-star med spredte forekomster af bl.a. Gul iris, Alm. mjødukt, Rørgræs, Vand-pileurt, Stor nælde, Skov-kogleaks og Kattehale. Desuden er der spredt vedplante- og buskbevoksning af Rød-el og Grå-pil. Naturtilstanden er estimeret til at være dårlig. Det flade stykke, der omgiver Sommerbækken på det øverste stykke, nær jernbanen er en våd starsump fuldstændig domineret af Kær-star. Kær-star er en almindeligt forekommende og ikke truet art i Danmark. Den findes oftest i sumpede områder nær vandløb og søer og i særdeleshed i næringsrige områder. Dens frø er særligt modstandsdygtige og kan holde sig spiringsdygtige længe /9/.

Selve Sommerbækken er indenfor projektområdet ligeledes omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Se Figur 8 der viser §3 områderne i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Figur 8: Projektområdet med §3 engen (grøn skravering) og vandløb

7 Vores vurdering af projektet

7.1 Vandløbsforhold

Sommerbækken omlægges på den øverste delstrækning efter jernbanen fra et vandløb med langsomt løbende vand og blødbund, til et vandløb med et større fald, varierede fysiske forhold i form af udlagte stenmaterialer og fladere brinkanlæg, som vurderes i sin helhed at forbedre vandløbet væsentligt på delstrækningen. Strækningen vil således fremadrettet udgøre gode habitater for planter, bentiske alger, fisk og smådyr. Længere nedstrøms herfor omlægges fra et fikseret og udrettet forløb med forkeerte mængder og placering af sten, til et

mæandrerende vandløb med tilpassede og naturlige stenmaterialer i varierende størrelser, som dels giver vandløbet et mere naturligt udtryk og indeholder passende habitater for specielt fisk og smådyr. Projektet vurderes derfor samlet set at bidrage til en bedre økologisk tilstand i vandløbet, og vil dermed ikke hindre muligheden for målopfyldelse, dvs. god økologisk tilstand for de biologiske kvalitetselementer.

Projektet gennemføres under anvendelse af et nedstrømsliggende sandfang. Sandfanget kontrolleres og oprenses jævnlige i forbindelse med projektets gennemførelse og den efterfølgende periode. Mængden af sediment der føres nedstrøms i Sommerbækken mindskes derved. Sediment som føres videre i vandløbet, kan potentielt indvirke på de fysiske forhold nedstrøms i Sommerbækken, tilsande gydebanker og levesteder for smådyr.

7.2 Naturforhold

Projektet gennemføres skånsomt på den øverste strækning indenfor §3 engområdet øverst i projektområdet, og det vurderes, at engområdet fortsat vil være vådt, efter projektets gennemførelse. Vandstanden vurderes dog i perioder at være lidt lavere end det er tilfældet i dag, da bundkoten i vandløbet sænkes jævnt fra jernbanen til slutningen af §3 området (med ca. 30 cm i den nedre ende). Grundet Kær-stars massive tilstedeværelse, modstandsdygtige natur og spiringsevne, vurderes det ikke at der er risiko for en tilstandsændring af artens udbredelse, og dermed områdets tilstand. Projektet vurderes derfor ikke at medføre en væsentlig forrykning af tilstanden af §3 engområdet.

Der er ikke fundet forekomster af beskyttede arter nær projektområdet. Grundet projektets udformning og forbedrende indvirkning på vandløbsnaturen og tilstanden, vurderes det at projektet ikke vil resultere i en væsentlig påvirkning og forringelse af de beskyttede arter, deres habitater og fourageringsmuligheder, som måtte indvandre til projektområdet. Desuden vurderes det heller ikke at forårsage en væsentlig påvirkning af de arter, som findes i stor afstand til projektområdet.

7.3 Hydrauliske forhold

Vandløbet løber i dag i et reguleret forløb med stor variation i bundbredde og ruhedsgrad. Lodsejer har flere gange oplevet oversvømmelser nær bygningsparcellen og et par gange fået vand ind i bygningerne. De omfangsrige oversvømmelser viser, at vandløbet ikke har den nødvendige vandføringskapacitet indenfor projektområdet.

Endvidere opleves der af og til stuvning bag banelegemets konstruktion, hvilket kan være forårsaget af den manglende kapacitet i røret under banen, grundet massive aflejringer mellem banen og den nedstrømsliggende overkørsel/hestepassage.

I forbindelse med projektet reguleres vandløbet med de beskrevne indsatser for at sikre en større kapacitet i baneunderføringen ved at sænke bunden gradvist efter udløbet, og dermed skabe et kontinuerligt og større fald i vandløbet. Desuden omlægges vandløbet i hele projektområdet til en større dimension og mindre ruhed, som der er behov for specielt fra station 330 og resten af strækningen. Projektet vurderes samlet set at sikre den fornødne vandføringskapacitet og sikre mod fremtidige oversvømmelser af bygningsparceller i projektområdet.

Figur 9 viser en simulering i SCALGO af, hvordan en vandføring på 759 l/s, svarende til rørunderføringens beregnede kapacitet, fordeler sig på strækningen med de fremtidige vandløbsdimensioner. Der ses ingen oversvømmelser uden for vandløbstraceet og på langt størstedelen af strækningen er der en yderligere kapacitet. Kun på den øverste strækning omkring §3 området ses en vandstand tæt på kronekant. Dette er forventeligt, da vandløbet her ligger terrænnært og eventuelle oversvømmelser her vurderes ikke at kunne udgøre en risiko eller gøre skade.

Desuden er der som tidligere beskrevet, en rørlagt strækning et stykke opstrøms jernbanen, som giver en begrænsning i den vandmængde, der kan føres videre til projektområdet. Derfor er det ikke forventeligt at vandføringen nogensinde kommer op på 759 l/s.

Det underbygges af at loggeren nederst i vandløbet aldrig har målt højere vandstand end 1.000 l/s. Loggeren er placeret ca. 4 km længere nedstrøms i vandløbet, hvor vandføringen er væsentlig større end i projektområdet. Oplandsstørrelsen ved loggeren er ca. det dobbelte af hvad den er i projektområdet.

Figur 9: Simulering i SCALGO af hvorledes en vandføring på 759 l/s fordeler sig i det nye vandløbstrace med øgede dimensioner /10/

7.4 Samlet vurdering

Samlet set vurderer vi, at vandløbets hydrauliske kapacitet bliver forøget tilstrækkeligt til at oversvømmelser langs bækken kan undgås i fremtiden. Desuden forbedres forholdene for vandløbets smådyr og fisk ved at skabe større variation. Projektet vil derfor ikke være til hinder for, at målsætninger for vandløbet kan opnås. Tværtimod vil det bidrage til at skabe en væsentlig bedre naturtilstand i vandløbet.

7.5 VVM-screening

Vandløbsreguleringer er omfattet af VVM lovens bilag 2, hvilket betyder, at der skal gennemføres en screening for om anlægget er VVM pligtigt med krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Vi har vurderet at projektet kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en vurdering på baggrund af tilstedeværende oplysninger og efter lovens bilag 6. På den baggrund kan det konkluderes, at projektet ikke antages at få en væsentlig indvirkning på miljøet. I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på de punkter der fremgår af afsnittet: "Begrundelse for afgørelsen", samt vurderinger i afsnit 7 "Vores vurdering af projektet".

8 Ejendomsforhold

Lodsejere, som afvander direkte ned til projektstrækningen eller umiddelbart opstrøms herfor og som derfor kan tænkes at have en afvandingsmæssig interesse i projektet fremgår af nedenstående

- 8i Stilling, Skanderborg Jorder: Bent Jeppesen, Birgitte Jeppesen, Handelspladsen 4, 8362 Hørning
- 8ay Stilling, Skanderborg Jorder: Kamstrup a/s, Industrivej 28, 8660 Kamstrup
- 22 Bjertrup by, Hørning: Banedanmark, Carsten Niebuhrs Gade 34, 1577 København V
- 2n Bjertrup by, Hørning: Skanderborg Kommune, Skanderborg Fælled 1, 8660 Skanderborg

9 Økonomi og tidsplan

Skanderborg Kommune afholder udgifterne til projektet. Udgiftstørrelsen kendes ikke, da der endnu ikke er indhentet tilbud.

Anlægsarbejdet forventes udført i løbet af foråret 2023.

10 Forhold til anden lovgivning

Vi har undersøgt, om bassinet kan give konflikter i forhold til:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter og beskyttede arter
- Museumsloven

10.1 Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder)

Det skal altid vurderes om et projekt kan påvirke Natura 2000 områder væsentligt. Dette gælder også projekter, der finder sted uden for områderne, men som kan have betydning ind i et Natura 2000 område.

Vandløbet løber ikke i et udpeget Natura 2000 område. Ca. 5,9 km nordvest for projektområdet ligger Natura 2000 område nr. 232 ”Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose”. Området udgøres af habitatområde nr. 232 af samme navn. Ca. 6,6 km nordøst for projektområdet ligger Natura 2000 område nr. 233 ”Brabrand Sø med omgivelser”. Området udgøres af habitatområde nr. 233 af samme navn.

Reguleringen får ikke nogen indvirkning på levesteder eller arter i disse områder, der ligger meget fjernt fra projektområdet. Det betyder, at det ikke er nødvendigt at foretage en egentlig konsekvensvurdering ift. Habitatnaturtyperne.

10.2 Bilag IV-arter og beskyttede arter

Alle projekter skal vurderes for om det kan påvirke bilag IV-arters yngle- og rasteområder negativt.

Reguleringen vurderes ikke at berøre levesteder for bilag IV arter og vurderes ikke at have nogen påvirkning på bilag IV arter, da der er tale om at der graves et nyt forløb gennem et græsareal, og foretages ændringer i et eksisterende vandløbstracé der ikke vurderes at være leve- eller rasteområde for bilag IV arter

Der er nedenfor redegjort for artsfund af beskyttede dyrearter i en radius af ca. 2 km af projektområdet, samt artsfund af beskyttede plantearter i umiddelbar nærhed af projektområdet og de vandløbsnære arealer. Dyre- og plantearter er afsøgt i forskellige radius grundet deres mobilitet og dermed evne til evt. at indfinde sig i projektområdet. Beskyttede arter er i det nærværende afsnit omfattet af hhv. rødlistede arter, fredede arter, arter på EU-

listen, habitatdirektivets bilag II, IV og V, samt fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1 og artikel 4, stk. 2.

Dyrearter: Der er gjort fund af hhv. Butsnudet frø, Vandbænkebidder, Bugsvømmere og Skrubtudse i moseområdet der afvander til Sommerbækken vest for projektområdet. Der er gjort fund af Lille vandsalamander i den østlige del af Hørning by i en mindre sø nær Nattergalevej. Der er nedstrøms Sommerbækken i udkanten af Hørning by nær Fregerslevvej gjort fund af Butsnudet frø og Stor vandsalamander. Der er nordøst for projektområdet i skovene i udkanten af Hørning by gjort fund af Skrubtudse. Der er således ikke gjort fund af beskyttede dyrearter indenfor projektområdet /4//5/.

Plantearter: Der er ikke gjort fund af beskyttede plantearter i umiddelbar nærhed af projektområdet og langs de vandløbsnære arealer /4//5/.

10.3 Museumsloven

Hvis der findes spor af fortidsminder ved jordarbejdet er man forpligtiget til at standse arbejdet og kontakte Skanderborg Museum. Det kan dog anbefales at kontakte museet inden jordarbejdet påbegyndes.

11 Høring

Vi har foretaget en høring af projektet inden tilladelsen er meddelt hos følgende:

- Bent Jeppesen, Birgitte Jeppesen, Handelspladsen 4, 8362 Hørning
- Kamstrup a/s, Industrivej 28, 8660 Kamstrup
- Banedanmark, Carsten Niebuhrs Gade 34, 1577 København V

Der er ikke indkommet bemærkninger til projektet

12 Annoncering af afgørelsen

Afgørelsen annonceres fra xx. marts 2023 i 4 uger på vores hjemmeside under [aktuelle høringer](#), samt i Lokalavisen Skanderborg.

13 Klage mulighed og vejledning

Afgørelserne kan påklages af klageberettigede til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Godkendelse efter vandløbsloven kan påklages til Miljø og Fødevareklagenævnet af:

- ansøger,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kap. 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Landzonetilladelse efter planlovens § 35 kan påklages til Planklagenævnet af:

- erhvervsministeren
- enhver med retlig interesse i sagen
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven kan jvf. naturbeskyttelseslovens § 86, stk. 2) påklages af:

- Ansøgeren,
- Ejeren af den pågældende ejendom,
- Offentlige myndigheder,

- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- Lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål

Afgørelsen om at reguleringen ikke er VVM pligtig kan, for så vidt angår de retlige forhold, påklages til Miljø og Fødevarerklagenævnet af:

- Miljø- og Fødevarerministeren (Miljøstyrelsen)
- enhver med retlig interesse i sagens udfald
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø, eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser
- inden for arealanvendelsen

Ved klage over VVM - afgørelsen kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet beslutte, at meddelte tilladelser eller godkendelser ikke må udnyttes. Endvidere kan nævnet påbyde, at evt. igangsatte bygge- og anlægsarbejder standses.

Klagen skal være modtaget i Klagenævnet senest den **28. april 2023**

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag eller helligdag forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Du klager via Klageportalen, som du tilgår via [Nævnenes Hus](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for os via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til os. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked når vi sender den videre.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til os. Vi videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Fritagelse fra klageportalen](#).

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt ved domstolene inden 6 måneder efter meddelelse af afgørelse.

14 Lovgrundlag

- Vandløbsloven- LBK nr. 1217 af 25.11.2019 af lov om vandløb
  - § 37 – restaureringstilladelse
  - §17- reguleringstilladelse
- Naturbeskyttelsesloven- LBK nr. 1392 af 4/10 2022
  - §65 – dispensation
- Planloven - LBK nr. 1157 af 1.juli 2020 - Bekendtgørelse af lov om planlægning
  - § 35 – landzonetilladelse til ændret arealanvendelse
- VVM-bekendtgørelsen, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 1376 af 21. juni 2021

- § 21 – afgørelse om ikke VVM-pligt
Bilag 2 pkt. 10f – Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.
- Bilag 6 - udvælgelseskriterier omhandlet i § 21
- Habitatbekendtgørelsen – Miljøministeriet bekendtgørelse nr. 2091 af 12.11.2021 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
  - § 6 – tilladelser, dispensationer, godkendelser, planlægning m.v.
  - §§ 10 & 11 – generel beskyttelse af visse arter
- Museumsloven – Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 358 af 8.04.2014
  - § 27 stk. 2 – arkæologisk kulturarv

15 Bilag

- Bilag: Oversigtskort

16 Kopi til

- Danmarks Sportsfiskerforbund; jka@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforening; DNSkanderborg-sager@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk
- Skanderborg Museum; info@skanderborgmuseum.dk
- Friluftsrådet; soehoejlandet@frilufttraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening i Skanderborg Kommune; skanderborg@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, København; natur@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening; Dbf.oestjylland@gmail.com
- Miljøstyrelsen; mst@mst.dk

17 Referencer

- /1/ Danmarks miljøportal – data om miljøet i Danmark
<https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>
- /2/ Vandområdeplaner 2015 – 2021
<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>
- /3/ Basisanalyse for Vandområdeplan 2022 – 2027
<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>
- /4/ Danmarks miljøportal – data om miljøet i Danmark (artsfund) www.Naturdata.dk
- /5/ Naturbasen www.Naturbasen.dk
- /6/ Natura 2000 planer 2016 - 2022 https://mst.dk/media/130348/n91_n2000plan_2016-21.pdf
- /7/ Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering SDFE <https://sdfе.dk/>
- /8/ Vandløbsberegninger Sommerbækken 2017, A. Enggaard A/S, Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning

/9/ Naturbasen <https://www.naturbasen.dk/art/3690/kaer-star>

/10/ SCALGO Live A/S

Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger her:

<https://www.skanderborg.dk/databeskyttelse>

Her kan du også læse om dine rettigheder som registreret hos os, og hvordan du kontakter vores databeskyttelsesrådgiver.